

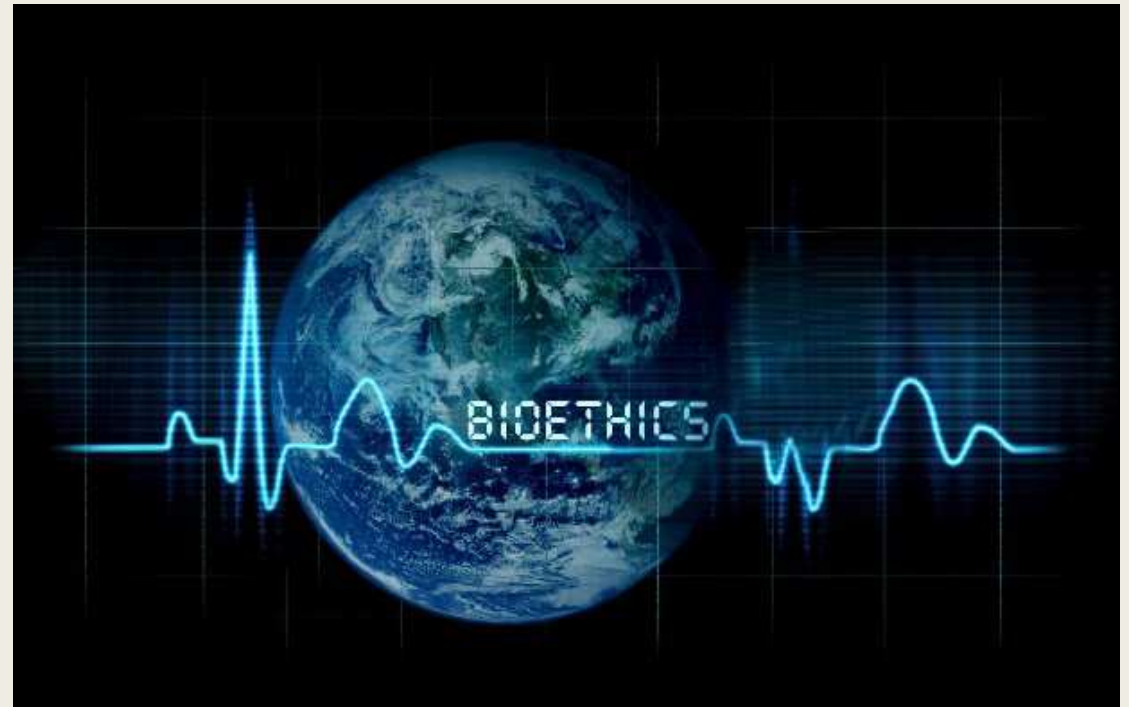
ΒΙΟΗΘΙΚΗ

Μιράντα Μελένιου

Καθηγήτρια: κα Μαργαρίτου
Μάθημα: Φιλοσοφία
Τμήμα: Β'3

Περιεχόμενα

- Περίληψη
- Στόχος εργασίας
- Θέμα
- Ερωτήματα - Απαντήσεις
- Βιβλιογραφία - πηγές

Περίληψη

Η ανάπτυξη της βιοτεχνολογίας και της γενετικής επιτρέπει στον άνθρωπο να παρεμβαίνει στη φύση του. Τέτοιου είδους "επεμβάσεις" εγείρουν βιολογικά, κοινωνικά, νομικά, πολιτικά, θρησκευτικά και οικονομικά ερωτήματα τα οποία επιζητούν σαφείς απαντήσεις. Η ευθύνη για τις αποφάσεις είναι βαρύτερη και η διεπιστημονική γνώση της Βιοηθικής είναι αναγκαία και επιβεβλημένη. Η επιστήμη της Βιοηθικής είναι η φιλοσοφική εξέταση των αρχών και των κανόνων που πρέπει να διέπουν τις επιστήμες και τις τεχνολογίες της ζωής. Αναπτύχθηκε μόλις τα τελευταία 30 χρόνια, ωστόσο οι ρίζες της βρίσκονται στην αρχαία ελληνική ιατρική και τη φιλοσοφία. Μολονότι ο σύγχρονος γιατρός έχει τον τελευταίο λόγο, η ρήση του αρχαίου Έλληνα ιατροφιλόσοφου (Γαληνός) παραμένει εξαιρετικά επίκαιρη: "ο άριστος γιατρός πρέπει να είναι, συνάμα, ένας άριστος φιλόσοφος".

Στόχος εργασίας

Η βιοηθική ισορροπεί τον επιστημονικό προσανατολισμό της ιατρικής με τις ανθρώπινες αξίες και έχει στόχο όχι μόνο τη δημιουργία και στήριξη αρχών, αλλά και την καλύτερη κατανόηση των αρχών αυτών.

Οι βασικές αρχές της Βιοηθικής είναι:

- α) Σεβασμός της Αυτονομίας (respect of autonomy)
- β) Μη βλάβη συνανθρώπου (Non-maleficence)
- γ) Ευεργεσία (Beneficence)
- δ) Δικαιοσύνη (Justice).

Θέμα

Η βιοηθική είναι ένας νέος κλάδος, ο οποίος δημιουργήθηκε εξαιτίας της ραγδαίας βιοτεχνολογικής ανάπτυξης στους τομείς της ιατρικής, της βιολογίας και της βιοιατρικής. Ο ορισμός της βιοηθικής πηγάζει από τις ελληνικές λέξεις «βίος» και «ηθική», και έχει ως σημείο εκκίνησής της τον Van Rensselaer Potter οποίος θεωρείται ο πατέρας της βιοηθικής με την αναφορά της λέξης για πρώτη φορά στο βιβλίο του «Bioethics: A Bridge to the future» το 1971. Η βιοηθική διερευνά ηθικά ζητήματα και ερωτήματα που αφορούν κυρίως τα δικαιώματα ασθενών, σχέσεις ιατρού-ασθενή και νοσηλευτικού προσωπικού, την έκτρωση, την ανθρώπινη κλωνοποίηση, την ευθανασία, τις μεταμοσχεύσεις, καθώς και άλλα βιοτεχνολογικά και γενετικά θέματα.

Ερωτήματα - Απαντήσεις

Ποια είναι τα "δικαιώματα" κατά την έκτρωση;

Αυτό το δίλημμα, δηλαδή η ταυτόχρονη υιοθέτηση ενός τρόπου ζωής που παράγει παιδιά και ενός άλλου για τον οποίο τα παιδιά είναι εμπόδια, βρίσκει τη λύση του στο τραπέζι των εκτρώσεων. Εάν επιθυμούμε μια κοινωνία που υποστηρίζει και σέβεται τις γυναίκες, πρέπει να ξεκινήσουμε από τον περιορισμό των μη προγραμματισμένων εγκυμοσυνών. Τα δικαιώματα των γυναικών δεν έρχονται σε σύγκρουση με αυτά των παιδιών τους. Η εμφάνιση μιας τέτοιας σύγκρουσης είναι δείγμα ότι κάτι πάει στραβά στην κοινωνία. Όταν οι γυναίκες επιτύχουν το σεβασμό της σεξουαλικής λειτουργίας και την επαγγελματική ευελιξία που χρειάζονται δεν θα καταφεύγουν πια στην έκτρωση.

Γνωρίζουμε την ηθική διάσταση της αυτοκτονίας;

Ανάμεσα στους φιλόσοφους που αντιμάχονται την αυτοκτονία υπάρχουν και αρκετοί χριστιανοί φιλόσοφοι, όπως ο Τζον Στιούαρτ Μιλ. Η εστίαση του Μιλ στη σπουδαιότητα της ελευθερίας και της αυτονομίας σήμαινε ότι αποποιούνταν επιλογές, οι οποίες θα εμπόδιζαν ένα άτομο να παίρνει στο μέλλον αυτόνομες αποφάσεις. Για άλλους πάλι η αυτοκτονία αποτελεί ξεκάθαρα υπόθεση προσωπικής επιλογής. Οι υποστηρικτές αυτής της θέσης ισχυρίζονται ότι κανένας δε θα έπρεπε να αναγκάζεται να υποφέρει παρά τη θέλησή του. Απορρίπτουν την άποψη ότι η αυτοκτονία είναι πάντοτε πράξη παραλογίας με το επιχείρημα ότι μπορεί να αποτελεί έσχατη και δικαιολογημένη λύση για όσους υποφέρουν από εξαιρετικά έντονο άλγος. Σύμφωνα με μια πιο ακραία άποψη οι άνθρωποι θα πρέπει να έχουν ελευθερία επιλογής ανεξαρτήτως εάν υποφέρουν ή όχι. Στους επιφανείς υποστηρικτές αυτής της σχολής συμπεριλαμβάνονται ο Σκοτσέζος εμπειριστής φιλόσοφος Ντέιβιντ Χιουμ και ο Αμερικανός βιοηθικός Τζέικομπ Άπελ.

Ευθανασία

- Το θέμα της ευθανασίας είναι ένα πολυδιάστατο και άκρως επικίνδυνο πρόβλημα της Βιοηθικής το οποίο τον τελευταίο καιρό έχει λάβει μεγάλες διαστάσεις
- Η εκκλησία είναι αντίθετη σε οποιαδήποτε μέθοδο ευθανασίας καθώς θεωρεί ότι ο άνθρωπος είναι δημιούργημα του θεού και ο θεός είναι εκείνος που δίνει ζωή και ρυθμίζει και την εξέλιξη της.
- Σύμφωνα με την ετοιμολογία της λέξεως ευθανασία σημαίνει το καλός θνήσκειν. Το πρόθεμα ευ σημαίνει καλός και γενναίος. Το δεύτερο μέρος της λέξεως αποδίδει την έκφραση για τον φυσικό θάνατο. Ευθανασία λοιπόν σημαίνει καλός και γενναίος θάνατος.

Πότε επιτρέπεται η θεραπευτική και πότε η αναπαραγωγική κλωνοποίηση;

Η Αναπαραγωγική κλωνοποίηση έχει σκοπό την αναπαραγωγή ενώ η θεραπευτική την θεραπεία του ατόμου. Από νομική άποψη, η αναπαραγωγική κλωνοποίηση προσβάλλει την ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Η ρητή απαγόρευση της αναπαραγωγικής κλωνοποίησης που προβλέπουν οι Νόμοι 3305/2005 και 3089/2002 στηρίζεται στην κυρίαρχη θεωρία ότι η αναπαραγωγική κλωνοποίηση συνιστά χειραγώγηση και θίγει ταυτόχρονα την αξία της διαφορετικότητας και της μοναδικότητας του ατόμου που αποτελούν βασικές προϋποθέσεις για την αυτονομία του και την προσωπικότητά του. Όμως, η θεραπευτική κλωνοποίηση αντιμετωπίζεται θετικά από το νομοθέτη λόγω των ωφέλιμων συνεπειών της, πχ. η δημιουργία βλαστοκυττάρων, μεταμοσχεύσεις (επιλύοντας το πρόβλημα της ασυμβατότητας), ίαση σοβαρών ασθενειών (ενισχύοντας το ατομικό και κοινωνικό δικαίωμα στην υγεία).

Κλωνοποίηση

- Στο σύγχρονο κόσμο, η επιστήμη έχει αναπτυχθεί σε τέτοιο βαθμό, ώστε έχει σχεδόν αντικαταστήσει το Θεό.
- Οποιαδήποτε προσπάθεια κλωνοποίησης του ανθρώπου θα είχε ως αποτέλεσμα την αντιγραφή ενός ατόμου, το οποίο όμως γεννά ηθικά προβλήματα στην ανθρωπότητα καθώς θα συνυπάρχουν την ίδια χρονική στιγμή δύο άτομα με τις ίδιες ακριβώς ιδιότητες και χαρακτηριστικά, όπως δείκτης νοημοσύνης, χαρακτήρας, χρώμα δέρματος, τεχνική ικανότητα κλπ. Θα ανακύψει λοιπόν πρόβλημα να ξεχωρίσουμε αυτά τα άτομα κάτι που είναι σε αντίθεση με τους νόμους της φύσης, αφού ακόμη και στην περίπτωση των φυσικών πανομοιότυπων διδύμων, υπάρχουν τα ιατρικά μέσα για να μπορέσουμε να τους διακρίνουμε.

Πειραματόζωα

- Η χρήση πειραματόζωων είναι αναμφισβήτητα ένα πολυδιάστατο θέμα. Οι συζητήσεις σχετικά με αυτό διχάζουν αρκετά συχνά την κοινή γνώμη. Ειδικά τα τελευταία χρόνια το συγκεκριμένο θέμα έχει πάρει μεγάλες διαστάσεις, καθώς υπάρχει πληθώρα απόψεων γύρω από αυτό το θέμα της Βιοηθικής.
- Κάθε χρόνο τουλάχιστον 115 εκατομμύρια ζώα πεθαίνουν αβοήθητα σε χημικά και φαρμακευτικά εργαστήρια βιομηχανιών και πανεπιστημίων "για το καλό της ανθρωπότητας". Από αυτά 12 εκατομμύρια πεθαίνουν στην Ευρώπη κυρίως στην Γερμανία, την Αγγλία και την Γαλλία.
- «Κανένας σκοπός δεν είναι τόσο υψηλός που να δικαιολογεί τόσο χαμερπείς μεθόδους», είχε πει ο Άλμπερτ Αϊνστάιν για τα πειράματα σε ζώα.

Πειραματόζωα

- Τα ζώα είναι μεν ζωντανοί οργανισμοί αλλά διαφέρουν σημαντικά στην ανατομία, τη φυσιολογία και το μεταβολισμό σε σχέση με τον άνθρωπο. Ακόμα και ζώα διαφορετικών ειδών μπορεί να αντιδράσουν διαφορετικά στις χημικές και φαρμακευτικές ουσίες. Αυτό σημαίνει ότι είναι αδύνατο να προβλέψεις πώς θα αντιδράσει ο ανθρώπινος οργανισμός. Εξάλλου, το 90% των φαρμάκων που δοκιμάστηκε σε ζώα δεν περνάει το τεστ στον άνθρωπο και τελικά δεν βγαίνει στην αγορά.
- Όσο για το μύθο της προαγωγής της επιστήμης, είναι γνωστό ότι πολλοί ερευνητές κάνουν ένα πείραμα με πειραματόζωα για να παρουσιάσουν μια εργασία τους, ακόμα κι αν αυτό το πείραμα έχει γίνει χιλιάδες φορές στο παρελθόν.
- Ο μοναδικός λόγος δοκιμής σε ζώα είναι να μπορούν να καλυφθούν νομικά οι φαρμακευτικές εταιρίες σε περίπτωση που υπάρξουν παρενέργειες στους ασθενείς. Με άλλα λόγια κάθε χρόνο χάνονται εκατομμύρια αθώες ζωές μόνο και μόνο για να λειτουργήσουν σαν ένας μηχανισμός κάλυψης ευθυνών και συνειδήσεων.
- Υπολογιστικά μοντέλα, ιστο- και κυτταροκαλλιέργειες και μια πληθώρα άλλων εναλλακτικών μεθόδων μπορούν να χρησιμοποιηθούν στη σύγχρονη βιο-ιατρική έρευνα.

Βιβλιογραφία - πηγές

- Βιβλιογραφία:

«Βιοηθική, Συλλογικό έργο, Εκδόσεις Τραυλός, ISBN: 9789606640278, 2007»

Πηγές:

<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%92%CE%B9%CE%BF%CE%B7%CE%B8%CE%B9%CE%BA%CE%AE>

<https://www.xfe.gr/index.php/2014-03-08-12-14-50/298-2014-01-03-11-37-52>

<http://alopsis.gr/%CE%AD%CE%BA%CF%84%CF%81%CF%89%CF%83%CE%B7-%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CE%B1%CE%B9%CF%8E%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B1-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CF%83%CF%86%CE%AC%CE%BB%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B1-%CF%84%CF%89%CE%BD-%CE%B3/>

<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CF%85%CF%84%CE%BF%CE%BA%CF%84%CE%BF%CE%BD%CE%AF%CE%B1>

<http://www.news.gr/ygeia/article/156370/ola-osa-tha-thelate-na-xerete-gia-thn-klonopoihsh-e.html>